

Пояснювальна записка до Плану розвитку архівної справи в Харківській області на 2016 рік

В основу Плану розвитку архівної справи в Харківській області на 2016 рік покладено зведені показники діяльності Державного архіву Харківської області (далі – Державний архів) та архівних установ низової ланки (27 архівних відділів районних державних адміністрацій та 6 архівних відділів міських рад), визначені на підставі оцінки реального стану справ, наявних фінансових та трудових ресурсів.

Пріоритетними завданнями на 2016 рік передбачено виконання заходів, що впливають з Програми здійснення контролю за наявністю, станом та рухом документів НАФ на 2009-2019 роки, затвердженої наказом Державного комітету архівів України від 10.11.2009 № 190, Програми розвитку архівної справи в Харківській області на 2013-2016 роки, затвердженої рішенням XXII сесії Харківської обласної ради VI скликання від 20 червня 2013 року, листа Державної архівної служби України щодо планування роботи державних архівних установ на 2016 рік та звітність за 2015 рік, наказів і доручень Державної архівної служби України, розпоряджень і доручень обласної державної адміністрації.

1. Забезпечення збереженості та державний облік документів Національного архівного фонду

Як і в попередні роки, передбачається здійснення низки заходів, спрямованих на поліпшення фізичного стану документів.

1.1. Практично на рівні показників минулого року залишено планові показники з реставрації документів I-IV складності на паперовій основі. Якщо у 2015 році цей показник становив 25 571 аркушів справ, то у 2016 році – 25 500 аркушів.

1.2. Планові показники обсягу робіт із ремонту документів у Державному архіві на поточний рік також залишено майже на рівні показників минулого року (заплановано здійснити ремонт 14 500 аркушів); у 2015 році цей показник становив 14 438 аркушів. В цілому по області заплановано здійснити ремонт 15 375 аркушів справ.

1.3. На рівні минулорічних планових показників у Державному архіві залишені показники з опрацювання та підшивки документів (передбачено опрацювати 448 од. зб.). В цілому по області заплановано підшити та опрацювати 1 202 од. зб.

1.4. За відсутності належного фінансування роботи з консерваційно-профілактичного оброблення страхового фонду, кіно-, фото-, фоно- та відео документів у Державному архіві не плануються.

1.5. Відсутність обладнання для створення страхового фонду на документи з паперовою основою унеможливорює відновлення робіт зі створення страхового фонду на документи Національного архівного фонду, що зберігає Державний архів. Тому проведення даних видів робіт у 2016 році не

планується. За умови придбання вищевказаного обладнання роботи зі створення страхового фонду на документи з паперовою основою, перш за все, особливо цінних документів, та створення фонду користування, будуть відновлені.

1.6. Незмінними у Державному архіві у 2016 році залишаються планові показники з картонування справ – 3 900 од. зб. Проте їх виконання буде здійснено за умови відповідного фінансування. В архівних установах низової планується закартонувати 8 557 од. зб.

1.7. На виконання завдань і заходів, передбачених Програмою здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2009-2019 роки, 2016 року Державним архівом планується перевірити 92 811 од. зб., з них 78 173 од. зб. на паперових носіях та 14 638 од. зб. страхового фонду.

В архівних установах низової ланки планується перевірити наявність та фізичний стан 33 731 од. зб.

Буде продовжено роботу з розшуку невиявлених справ.

1.8-1.10. З метою виявлення унікальних документів, що зберігаються у Державному архіві, заплановано переглянути 998 од. зб. управлінської документації у фондах дорадянського періоду.

На підставі «Переліку всесвітньо відомих осіб, інформація про яких може міститися в унікальних документах НАФ», переглянуто список фондів особового походження, що зберігаються у Державному архіві. За результатами проведеної роботи з'ясовано, що у Державному архіві зберігаються фонди особового походження, які на регіональному рівні можна віднести до особливо цінних. Ураховуючи, що в Державному архіві відсутні документи про осіб, визначених у вищезазначеному Переліку, виявлення унікальних документів у фондах особового походження не планується.

В архівних установах низової ланки, з метою виявлення унікальних документів, планується переглянути 1 700 од. зб. управлінської документації.

За умови виявлення унікальних документів планується складання та подання їх анотованих переліків на розгляд ЦЕПК Укрдержархіву, а у разі схвалення переліків останнім – проведення грошової оцінки унікальних документів, створення їх страхового фонду та страхування.

Планується провести страхування 3-х унікальних документів, які зберігаються у Державному архіві.

Триватимуть роботи з підготовки до видачі справ за межі архівосховищ та їх повернення на місця, знепилювання справ, в'язок, картонажів тощо; перевірка правильності підкладки справ та описів, повернутих після користування.

Також заплановано роботи з наукового опрацювання справ Ф-4, Харківське губернське правління. З урахуванням показників, передбачених перспективним планом, у 2016 році планується провести наукове опрацювання 60 000 аркушів справ вищезазначеного фонду, що знаходяться в розшитому стані. Запланований кількісний показник в аркушах відрізняється від

показників, передбачених перспективним планом за цим напрямом роботи. Збільшення планових показників із наукового опрацювання аркушів справ вищезазначеного фонду в 2016 році обумовлено тим, що у 2015 році наукове опрацювання аркушів справ фонду № 4, Харківське губернське правління, не проводилося.

Упродовж 2016 року планується переглянути 150 матеріальних носіїв секретної інформації.

Пріоритетними напрямами у роботі Державного архіву упродовж 2016 року залишаються питання зміцнення матеріально-технічної бази Державного архіву, організації інформаційно-роз'яснювальної роботи серед керівників підприємств, установ та організацій – фондоутворювачів Державного архіву щодо збереження документів, які відкладаються у процесі їх діяльності; виконання пункту 4 доручення Президента України В.Ф. Януковича від 19 жовтня 2012 року № 1-1/2831 щодо будівництва окремої будівлі для розміщення в ній Державного архіву.

2. Створення та розвиток довідкового апарату до документів Національного архівного фонду

Планується здійснення комплексу заходів щодо створення та розвитку довідкового апарату до документів Національного архівного фонду.

2.1. У 2016 році планується описати 40 од. зб. управлінської документації, обсяги описування документів особового походження, фото-, фоно- та відеодокументів у Державному архіві залишено на рівні минулого року.

2.2. Певна увага 2016 року приділятиметься роботі з удосконалення описів справ. У Державному архіві планується удосконалити 29 описів фондів дорадянського періоду на 1 766 од. зб. управлінської документації, а саме:

1. Ф-3, оп. 12, 13– Канцелярія Харківського губернатора за 1806-1808 рр.
2. Ф-6 Комітет благоустрою губернського міста Харкова, м. Харків за 1837-1841рр.
3. Ф-88 Станова квартира пристава 1-го стану Богодухівського повіту Харківської губернії, слоб. Велика Писарівка Богодухівського повіту Харківської губернії за 1864-1889 рр.
4. Ф-89 Станова квартира пристава 2-го стану Богодухівського повіту Харківської губернії, м. Краснокутськ Богодухівського повіту Харківської губернії за 1868-1889 рр.
5. Ф-174 Станова квартира пристава 3-го стану Старобільського повіту Харківської губернії, м. Старобільськ Харківської губернії за 1884 р.
6. Ф-186 Станова квартира пристава 1-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, слоб. Піски Ізюмського повіту Харківської губернії за 1876-1887 рр.
7. Ф-187, Станова квартира пристава 2-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, слоб. Барвінкове Ізюмського повіту Харківської губернії за 1884 р.

8. Ф-188, Станова квартира пристава 3-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, м. Слов'янськ Харківської губернії за 1870-1886 рр.

9. Ф-189, Станова квартира пристава 1-го стану Зміївського повіту Харківської губернії, слоб. Олексіївка Зміївського повіту Харківської губернії за 1844- 1852 рр.

10. Ф-190, Станова квартира пристава 2-го стану Зміївського повіту Харківської губернії, слоб. Ново-Борисоглібськ Зміївського повіту Харківської губернії за 1848-1850 рр.

11. Ф-215, Станова квартира пристава 2-го стану Валківського повіту Харківської губернії, слоб. Коломак Валківського повіту Харківської губернії за 1895 рр.

12. Ф-227, Слобідсько-Український губернський магістрат, м. Харків за 1781-1796 рр.

13. Ф-283, Богодухівська городова ратуша, м. Богодухів Харківської губернії за 1798-1866 рр.

14. Ф-298, Ізюмська городова ратуша, м. Ізюм Харківської губернії за 1834-1863 рр.

15. Ф-306, Богодухівська повітова земська управа, м. Богодухів Харківської губернії за 1901-1920 рр.

16. Ф-307, оп. 1-2, Валківська повітова земська управа, м. Валки Харківської губернії за 1908-1919 рр.

17. Ф-308, оп. 1, 2, Вовчанська повітова земська управа, м. Вовчанськ Харківської губернії за 1866-1919 рр.

18. Ф-309, Зміївська повітова земська управа, м. Зміїв Харківської губернії за 1899-1919 рр.

19. Ф-311, Харківська повітова земська управа, м. Харків за 1909-1919 рр.

20. Ф-327, оп. 1,2, Старобільська повітова земська управа, м. Старобільськ Харківської губернії за 1891-1892, 1911 рр.

21. Ф-757, Ізюмська міська дума, м. Ізюм Харківської губернії за 1804-1841 рр.

22. Ф-767, Богодухівська міська управа, м. Богодухів Харківської губернії за 1915-1919 рр.

23. Ф-1028, Костянтиноградська повітова земська управа, м. Костянтиноград Полтавської губернії за 1873-1874, 1879, 1882, 1885, 1888, 1895 рр.

24. Ф-1029, оп. 1,2, Костянтиноградська міська земська управа, м. Костянтиноград Полтавської губернії за 1803, 1880-1883, 1900, 1902, 1911, 1914 рр.

Архівними відділами Балаклійської та Краснокутської районних державних адміністрацій (далі - РДА) планується удосконалити та переробити описи на 249 од. зб. управлінської документації.

2.3. Триватимуть роботи з каталогізації управлінської документації, документів особового походження, фото-, фоно- та відеодокументів. У

Державному архіві планується роботу з каталогізації управлінської документації (130 од. зб./1 000 карток) – подокументно розробити протоколи засідань сесій Ізюмської районної ради та протоколи засідань її виконавчого комітету за 1959-1965 рр. (ф.Р-5044, оп. 4,5).

Також передбачається здійснити каталогізацію документів особового походження (50 од. зб./50 карток), фотодокументів (50 од. зб./50 карток), фонодокументів (10 од. зб./10 карток), відеодокументів (20 од. зб./20 карток).

Архівними установами низової ланки планується тематична розробка основних фондів та таких, що часто використовуються у роботі: (передбачено переглянути 449 од. зб., на які скласти 2 436 карток).

Традиційно проводитиметься робота із взяття на облік нових надходжень документів до архіву, складання на них облікових документів, внесення даних до «Відомостей про зміни у складі та обсязі фондів», складання паспорту архіву тощо.

Певна увага приділятиметься веденню картотеки обліку місцезнаходження документів ліквідованих та реорганізованих підприємств, установ і організацій, документи з особового складу яких перебувають на зберіганні в державних архівних установах, архівних відділах міськрад, трудових архівах, у правонаступників, органах вищого рівня та інших установах. Водночас на власному веб-сайті Державного архіву у рубриці «Звернення громадян» поповнюватимуться відомості про місцезнаходження документів ліквідованих та реорганізованих підприємств, установ і організацій, документи з особового складу яких перебувають на зберіганні у правонаступників та інших установах.

3. Формування Національного архівного фонду й експертиза цінності документів. Організація зберігання документів в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій

3.1. Перевантаженість власних фондосховищ Державного архіву унеможлиблює здійснення процедури приймання до них документів Національного архівного фонду (далі – НАФ) від підприємств, установ та організацій міста й області. Приймання документів здійснюватиметься лише в окремих випадках, зокрема, у разі ліквідації установи без правонаступника. Виключення також віднесено до документів Державного архіву, що відкладаються у процесі його діяльності: 2016 року планується прийняти на державне зберігання документи НАФ у кількості 35 од. зб. та 11 од. зб. документів з особового складу.

На рівні планових показників минулого, 2015 року, залишаються показники з приймання на постійне зберігання до Державного архіву документів особового походження (50 од. зб.), фото- (50 од. обл.), фоно- (10 од. обл.) та відеодокументів (20 од. обл.).

Державними архівними установами низової ланки планується прийняти на зберігання 55 012 од. зб. управлінської документації.

3.2. На засіданнях експертно-перевірної комісії (ЕПК) Державного архіву планується розглянути та схвалити описи справ на управлінську документацію (18 000 од. зб.), документи особового походження (50 од. зб.), фотодокументи (50 од. обл.), фонові документи (10 од. обл.) та відеодокументи (20 од. обл.); погодити описи справ з особового складу на 15 000 од. зб., 120 номенклатури справ, 5 інструкцій з діловодства, 5 положень про експертні комісії та 5 положень про архівні підрозділи. Планові показники на 2016 рік зменшено майже у двічі на розгляд та схвалення описів справ на управлінську документацію, а також зменшено планові показники на погодження описів справ з особового складу, номенклатури справ, інструкцій з діловодства, положень про експертні комісії та положень про архівні підрозділи. Ці показники були визначені виходячи з того, що більша кількість установ, підприємств та організацій – джерел формування НАФ Державного архіву, у зв'язку з затвердженням нових нормативних документів вже погодила вищезазначені документи на засіданні ЕПК протягом 2013-2015 років.

ЕК архівних відділів РДА та міських рад області планують схвалити на своїх засіданнях описи справ постійного зберігання на 13 712 од. зб. управлінської документації та погодити описи справ з особового складу на 5 599 од. зб., 193 номенклатури справ, які подати на розгляд ЕПК Державного архіву.

Крім того, ЕК архівних відділів РДА та міських рад області планують погодити на своїх засіданнях 46 інструкцій з діловодства, 115 положень про ЕК, 102 положення про архівні підрозділи.

3.4. 2016 року Державним архівом передбачено роботу з упорядкування на договірних засадах управлінської документації постійного зберігання (200 од. зб.) та документів з особового складу (60 од. зб.).

Серед архівних установ низової ланки Архівним відділом Золочівської РДА передбачено проведення робіт з упорядкування на договірних засадах 100 од. зб. управлінської документації постійного зберігання та 40 од. зб. з особового складу.

3.5.1. 2016 року не планується проведення комплексних, тематичних та контрольних перевірок роботи архівних підрозділів та ділових служб установ, підприємств та організацій – джерел формування НАФ Держархіву області, оскільки діючим законодавством у наступному році заборонено проведення перевірок контролюючими органами, до яких і відносяться державні архівні.

Архівні відділи РДА та міських рад області також не планують проводити комплексні, тематичні та контрольні перевірки роботи архівних підрозділів установ, підприємств та організацій з вище зазначеного.

3.5.2. У 2016 році Державним архівом не планується проведення огляду забезпечення збереженості документів НАФ.

3.5.3. З метою підвищення фахового рівня працівників місцевих державних архівних установ області планується проведення 3-ох семінарів, для працівників діловодних, експертних та архівних служб установ, підприємств та організацій м. Харків – 2-ох семінарів (30 слухачів).

Архівні відділи РДА та міських рад області планують провести 69 семінарів із підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб установ, підприємств, організацій, до яких залучити 1 701 слухача.

2016 року Державний архів планує взяти участь у роботі 1 семінару з підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб установ на запрошення останніх, а представники архівних установ низової ланки планують взяти участь у 31 такому семінарах, до яких вони залучатимуться районними державними адміністраціями та міськими радами області.

4. Використання інформації документів Національного архівного фонду

Робота з використання інформації документів Національного архівного фонду в Державному архіві, як і у попередні роки, здебільшого зорієнтована на виконання наказів, доручень Укрдержархіву, розпоряджень та доручень обласної державної адміністрації.

4.1. Кількість інформаційних листів, що планується підготувати 2016 року Державним архівом та архівними установами РДА й міських рад області, та надіслати установам та організаціям Харкова й області за різними тематиками, становить 45, з них 5 – у Державному архіві.

На виконання наказів Державної архівної служби України (Укрдержархіву) від 29.06.2011 № 176/06 «Щодо виконання розпорядження Президента України від 21 червня 2011 р. № 204/2011-рп «Про додаткові заходи з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховання жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу», від 01.08.2011 № 19 «Про вшанування пам'яті жертв Голокосту», від 20.08.2011 № 127 «Про участь державних архівних установ України у відзначенні Дня партизанської слави», від 23.02.2015 № 36 «Про участь державних архівів у заходах із вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення Героїв Небесної Сотні», від 10.04.2015 № 68 «Про участь державних архівів у заходах з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни» та від 25.11.2015 № 173 «Про участь державних у заходах з відзначення пам'яті захисників України на період до 2020 року» планується робота з подальшого виявлення документів про воєнні події на Харківщині, виявлення документів воєнної тематики, що висвітлюють події Другої світової війни, складання їх переліків та надання їх ксерокопій

установам для використання при підготовці тематичних лекцій, уроків пам'яті, виставок тощо. Державним архівом планується на підставі виявлених документів також підготувати статті та добірки документів з воєнної тематики.

На виконання наказу Укрдержархіву від 14.07.2015 № 112 «Про участь державних архівних установ та спеціальних установ СФД у відзначенні Дня Державного Прапора України та 24-ї річниці незалежності України» та Указу Президента України від 13.11.2015 року № 635 «Про заходи у зв'язку з Днем пам'яті жертв голодоморів» триватиме робота з виявлення, вивчення та оприлюднення архівних документів, пов'язаних з українським визвольним рухом, з історією українського державотворення, діяльністю державних інституцій того часу, документів краєзнавчого характеру, з історії різних народів, які проживали на території Слобожанщини.

4.2. Пріоритетним напрямом роботи державних архівних установ області залишається забезпечення фізичних та юридичних осіб в одержанні ними довідок за відповідними запитами.

2016 року по області заплановано виконання 1 205 тематичних запитів, 6 208 запитів соціально-правового характеру, 140 – генеалогічних та 1 000 – актів цивільного стану. На особистому прийомі планується розглянути 6 141 звернення від громадян.

Триватиме робота над поповненням картотеки обліку місцезнаходження документів ліквідованих та реорганізованих підприємств, установ і організацій, документи з особового складу яких перебувають на зберіганні в державних архівних установах, архівних відділах міських рад, трудових архівах, у правонаступників, органах вищого рівня та інших установах.

4.3. Значна увага приділятиметься популяризації архівних документів. В цілому по області планується підготувати та відкрити 68 виставок архівних документів та друкованих видань, у тому числі 5 – у режимі on-line.

Державним архівом передбачено підготувати 16 виставок архівних документів та друкованих видань, з них 5 – у режимі on-line. Це наступні:

- До Дня Соборності України;
- До Міжнародного Дня вшанування пам'яті жертв Голокосту;
- До річниці виведення радянських військ з Афганістану;
- До Дня Героїв Небесної Сотні on-line;
- До 202-ої річниці народження Т.Г. Шевченка;
- Видатний український фізіолог В.Я. Данилевський on-line;
- Велич подвигу народного (до Дня Перемоги);
- Репресовані митці (до Дня пам'яті жертв політичних репресій в Україні) – on-line;
- До Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни – on-line;
- До Дня Конституції України;
- На честь 73-ї річниці визволення міста Харкова;
- До Дня Державного Прапора України та Дня незалежності України;
- Харківщина партизанська (До Дня партизанської слави) – on-line;
- До Дня Українського козацтва та Дня захисника України;

- До Дня пам'яті жертв голодоморів;

- Сторінки архівного життя (до Дня працівників архівних установ України)

В цілому по області планується підготувати 3 телепередачі, 7 радіопередач та 44 публікації у пресі.

Тематика радіо- та телепередач, публікацій у пресі буде присвячена ювілейним датам видатних діячів, вчених, письменників, подіям воєнного періоду (1941-1945 рр.) на Харківщині тощо.

Триватиме робота з підготовки власного науково-інформаційного видання «Харківський архівіст», збірника документів «Вірмени на Харківщині».

Для студентів харківських вузів традиційно планується проведення лекцій, ознайомчих екскурсій по Державному архіву, науково-виробничої практики для студентів харківських ВНЗів.

4.4. В читальних залах державних архівних установ області планується організувати роботу 405 вітчизняних та 25 іноземних користувачів, для чого планується підготувати та видати 7 760 архівних справ.

5. Зміцнення матеріально-технічної бази архівів, їх охоронної і пожежної безпеки

Планується проведення низки заходів, спрямованих на зміцнення матеріально-технічної бази державних архівних установ.

5.1. Триватиме робота з виконання пункту 4 доручення Президента України від 19.10.2012 № 1-1/2831 щодо будівництва окремої будівлі для розміщення Державного архіву.

5.2. За умови фінансування у 2016 році Державного архіву за Програмою розвитку архівної справи на 2013-2016 роки планується провести капітальний ремонт в будівлі по вул. Мироносицька, 41 (відремонтувати фасадну частину будівлі та покрівлю).

З метою покращення умов зберігання документів заплановано ремонт 3 приміщень (архівосховищ) загальною площею 268,3 кв.м. в Архівних відділах Валківської, Зміївської та Краснокутської РДА.

5.3. В архівних відділах Нововодолазької та Печенізької РДА планується збільшити протяжність стелажного обладнання на 90 пог. м.

5.4. У 2-ох архівних відділах (Борівської та Валківської РДА) планується встановити протипожежну сигналізацію, в Архівних відділах Борівської та Печенізької РДА – охоронну.

5.5. В Архівному відділі Лозівської міської ради заплановано ремонт пожежної сигналізації.

5.7. Архівні відділи Зачепилівської та Кегичівської РДА планують встановити системи кондиціювання та вентиляції повітря у сховищах; в

Архівному відділі Краснокутської РДА планується провести ремонт системи вентиляції.

5.8. Архівні відділи Борівської, Кегичівської та Печенізької РДА запланували оброблення вогнезахисним розчином 270 пог.м дерев'яного стелажного обладнання.

Здійснюватимуться заходи з охорони праці, зі створення фонду користування документами НАФ; за наявності відповідного фінансування проводитиметься атестація робочих місць.

Державний архів як і раніше забезпечуватиме участь державних службовців у навчанні за професійними програмами та у тематичних короткотермінових семінарах при відповідних навчальних закладах.

Здійснюватиметься постійне оновлення інформації власного веб-сайту; за умови відповідного фінансування триватиме робота з побудови, впровадження та сертифікації комплексної системи захисту інформації, тощо.

Заступник директора архіву

Є.О. Куш

Гнезділо 715 73 15
Ельксніт 731 42 29